

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Lenkou Oulíkovou ve věci

žalobkyně: **T. L. H. C.**, narozená dne X
státní příslušnice Vietnamské socialistické republiky
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová
zastoupená advokátem Mgr. Markem Eichlerem
sídlem Nekázanka 888/20, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 963/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2026, č. j. OAM-82/BE-BE01-VL14-Z-2026,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobkyně domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

(dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) rozhodl o zajištění žalobkyně v zařízení pro zajištění cizinců (dále též „ZZC“) a podle § 46a odst. 5 zákona o azylu stanovil dobu trvání jejího zajištění do 9. 5. 2026.

Obsah podání účastníků

2. Žalobkyně v žalobě namítá, že rozhodnutí o zajištění je nedůvodné, nadbytečné a nerespektuje požadavky proporcionality. Zajištění cizince dle zákona o azylu představuje mimořádný institut, který zasahuje do ústavně zaručeného práva na osobní svobodu. K tomu žalobkyně cituje rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 22. 7. 2010, č. j. 9 As 5/2010-74. Je proto nutné zkoumat, zda je takový postup nutný a zda nepostačí uložení zvláštních opatření. Žalobkyně namítá, že žalovaný možnost uložení mírnějších opatření nezkoumal. V případě žalobkyně nelze bez dalšího dovozovat, že by jejich uložení nesplnilo svůj účel. Žalobkyně zdůrazňuje, že zajištění cizince musí být podloženo závažnými důvody a vzhledem ke své povaze užito jen ve výjimečných případech, kdy je zjevné, že jiné řešení než zásadní omezení osobní svobody nepřichází v úvahu. Žalobkyně nemá v domovském státě manžela ani syna, neboť oba zemřeli, a nemá se kam vrátit. Nejednalo se tedy o účelově podanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně je přesvědčena, že by postačovala mírnější opatření. Uvádí, že zajištění má na ni i na její blízké osoby citelný dopad. Dále zdůrazňuje, že aby správní orgán dostal ústavněprávnímu požadavku zdrženlivosti ve věcech omezování osobní svobody a imperativu maximální šetrnosti k právům obviněného, musí výslovně, přehledně a logicky vysvětlit, z kterých konkrétních skutečností vyplývá obava, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Zároveň musí výslovně uvést, proč je zajištění nutným opatřením pro dosažení účelu správního řízení a proč nelze účelu dosáhnout jinak. K tomu poukazuje na § 2 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a zásadu přiměřenosti zásahu správního orgánu. Žalobkyně uvádí, že má na území České republiky spoustu přátel, kteří ji finančně zabezpečují, a má i zajištěno ubytování na adrese X, Praha X, což dokládá dokladem o zajištění ubytování. Obava ze skrývání se a ohrožení průběhu správního řízení tedy dle žalobkyně odpadá. S ohledem na výše uvedené žalobkyně rozporuje existenci důvodů zajištění uvedených v napadeném rozhodnutí. Namítá, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s § 47 zákona o azylu. V napadeném rozhodnutí chybí podrobné vypořádání se s možností uplatnění zvláštních opatření. V tomto případě se nabízí zvláštní opatření dle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, kdy by se žalobkyně hlásila ministerstvu ve stanovené době, neboť žalobkyně se nesnažila utíkat či mařit výkon úředního rozhodnutí a v České republice žijí její přátelé, kteří ji zabezpečují. Vyjádření žalovaného ohledně účelového podání žádosti o mezinárodní ochranu představuje pouhé domněnky – samotná skutečnost, že žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochranu po 20 letech pobytu, sama o sobě neznamená, že jde o účelovou žádost, naopak žalobkyně si musela promyslet, co vše uvést a jak postupovat.
3. Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, z jakých podkladů vycházel, jak je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. V napadeném rozhodnutí popsal skutkový stav a zdůvodnil závěr, že žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Z informací od Policie České

republiky žalovaný zjistil, že žalobkyně byla rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, ze dne 19. 1. 2026 zajištěna podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem správního vyhoštění. Důvodem bylo nevycestování z území v době stanovené rozhodnutím o správním vyhoštění ze dne 3. 12. 2022, které bylo vydáno dle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 3 a 4 zákona o pobytu cizinců a nabylo právní moci 14. 2. 2022 a bylo vykonatelné 14. 1. 2023. Žalovaný dospěl k závěru, že v případě žalobkyně jsou dány důvody pro zajištění a že z důvodu jejího jednání by mírnější donucovací opatření ve formě uložení zvláštních opatření za účelem vycestování bylo nedostačující a neúčinné. Dále žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a obsah předloženého správního spisu.

Podstatný obsah správního spisu

4. Rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, Odboru cizinecké policie, ze dne 3. 12. 2022, č. j. KRPA-386969-12/ČJ-2022-000022-SV, bylo žalobkyni uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 a 4 zákona o pobytu cizinců na dobu 4 let se lhůtou pro vycestování v délce 30 dnů ode dne nabytí právní moci. Rozhodnutí nabylo právní moci 14. 12. 2022. Správní orgán dospěl k závěru, že žalobkyně na území České republiky pobývala bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu od 13. 10. 2007 do zajištění policií dne 2. 12. 2022. Z šetření v evidencích police a žalovaného bylo zjištěno, že žalobkyně přicestovala do České republiky 2. 11. 2006 na základě cestovního dokladu a víza platného do 12. 10. 2007. Nebyla zjištěna jiná skutečnost, která by ji opravňovala k pobytu na území České republiky, popř. schengenského prostoru; o žádnou formu pobytu na území České republiky nepožádala. Cestovní doklad žalobkyně neměla u sebe a neuvedla, kde by se měl nacházet. Při svém výslechu za přítomnosti tlumočníka do vietnamského jazyka v řízení o správním vyhoštění dne 3. 12. 2022 uvedla, že do České republiky přijela po získání víza za účelem podnikání na cestovní pas, do Vietnamu ani jinam poté nevycestovala. Svůj doklad dala krajanům, již si nevzpomíná komu. Po celou dobu bydlí v Praze, různě po ubytovnách, známých nebo tam, kde jí zajistí spaní lidé, pro které pracuje. Její manžel a syn již nežijí, ve Vietnamu má vnoučata, která žijí na adrese jejího trvalého pobytu Q. B., D. H. V České republice nikoho nemá. Ve Vietnamu jí žádné nebezpečí nehrozí, je to pro ni bezpečná země. Žalobkyně dne 3. 12. 2022 za přítomnosti tlumočníka potvrdila, že rozhodnutí o správním vyhoštění porozuměla, a převzala je.
5. Dne 19. 1. 2026 byla žalobkyně kontrolována při pobytové kontrole na adrese Y v Praze. S žalobkyní byl za přítomnosti tlumočníka do vietnamštiny sepsán protokol o podání vysvětlení ve smyslu § 167 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně uvedla, že do České republiky přijala před 15 až 20 lety za práci, od příjezdu je zde nepřetržitě. Momentálně nemá v České republice žádné ubytování, přespává různě po kamarádech. Je rozvedená, syn zemřel, má vnuka a vnučku, kteří žijí ve Vietnamu, v České republice nemá žádné příbuzné. K dotazu uvedla, že v České republice žádala o azyl, už neví kdy, nebyl jí udělen. Cestovní doklad ztratila, nikde to nehlásila. Finanční prostředky pro pobyt si zajišťuje brigádami. Potvrdila, že si byla vědoma uložení správního vyhoštění. Nevycestovala, protože nenašetřila na letenku. Nemá finančními prostředky potřebné k dalšímu pobytu a k případnému vycestování. Je sama, na území České republiky ani EU

nemá nikoho, kvůli komu by skončení pobytu na území bylo nepřiměřené z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života. V EU nemá žádný majetek. Po seznámení se zvláštními opatřeními dle § 123b písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců uvedla, že nemá stálou adresu, nemá finanční prostředky na složení finanční záruky a ani se na území České republiky nenachází nikdo, kdo by je za ni mohl složit. Dále uvedla, že jí není známa žádná překážka nebo důvod bránící vycestování, může vycestovat zpět do Vietnamu, ale nemá peníze na vycestování. Po návratu jí nic nehrozí. K dotazu na zázemí a majetek ve Vietnamu uvedla, že tam má jen vnoučata, nemá tam majetek, neví, kdy by v případě vycestování bydlela. K dotazu uvedla, že v České republice nemá žádnou doručovací adresu, uvedla jen adresu ve Vietnamu Q. B., D. H. Dne 19. 1. 2026 byla žalobkyně zajištěna rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, Odboru cizinecké policie, č. j. KRPA-25031-11/ČJ-2026-000022-ZZC, podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dnů ode dne omezení osobní svobody. Téhož dne byla předána do ZZC Bělá – Jezová, kde dne 20. 1. 2026 podala žádost o mezinárodní ochranu.

6. Žalovaný následně napadeným rozhodnutím, které nabylo právní moci dne 23. 1. 2026, rozhodl o zajištění žalobkyně. Zrekapituloval pobytovou historii žalobkyně a obsah rozhodnutí o správním vyhoštění (zjevně chybně vzhledem k obsahu správního spisu a v něm založeného rozhodnutí o správním vyhoštění uváděl, že správní vyhoštění bylo uloženo na dobu 3 roky) a zajištění za účelem správního vyhoštění, včetně výpovědi žalobkyně v řízení o správním vyhoštění a podaného vysvětlení. Na základě skutečností týkajících se žalobkyně a jejího dosavadního pobytu dospěl k závěru, že je nutné žalobkyni ponechat v zajištění i během probíhajícího řízení ve věci žádosti i udělení mezinárodní ochrany dle § 46a zákona o azylu. Poukázal na to, že žalobkyně přijela do České republiky na základě víza s platností od 13. 10. 2006 do 12. 10. 2007 a poté již na území České republiky pobývala neoprávněně. Kromě pobytových pravidel pracovní aktivitou nerespektovala pravidla upravující zaměstnávání cizinců. Následně nerespektovala uložené správní vyhoštění s povinností vycestovat do 30 dnů od právní moci rozhodnutí, ač potvrdila, že si byla vydaného rozhodnutí vědoma. Dále poukázal na to, že žalobkyně nemá v České republice žádnou stabilní adresu, nic ani nikoho zde nemá, ve vlasti jí nic nehrozí, je zdravá. Zdůraznil, že žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany až po svém zadržení a zajištění za účelem realizace vyhoštění a umístění do ZZC. Z její výpovědi přitom nevyplynulo nic, co by jí v případě, že by měla o podání žádosti skutečný zájem, bránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu před zadržením a umístěním do ZZC. Z jejího jednání je dle žalovaného zcela zřejmé, že žádost podala pouze ve snaze oddálit, zmařit či znemožnit realizaci vyhoštění, neboť hrozba nuceného návratu se po zajištění stala reálnou. Pokud by k zajištění nedošlo, sama by tento krok neučinila. Zdůraznil, že žalobkyně v České republice nelegálně dlouhodobě pobývala a pracovala. Osoba, která cítí potřebu mezinárodní ochrany, k podání žádosti přistoupí bezprostředně poté, kdy k tomu má příležitost, žalobkyně tak však učinila až v souvislosti se zajištěním, byť tak mohla během svého pobytu v České republice učinit dříve. Na základě těchto skutečností vyhodnotil, že podání žádosti bylo motivováno pouze snahou zmařit nucený návrat do vlasti. Dodal, že sama žalobkyně neuvedla žádné relevantní problémy ve vlasti, naopak jakékoli hrozby vyloučila s tím, že Vietnam je pro ni bezpečná země. Žalovaný poukázal na judikaturu NSS (rozsudek ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48) k účelu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Dle žalovaného v případě žalobkyně existují oprávněné důvody se Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu podala pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet. Vyhodnotil, že v případě žalobkyně nelze uplatnit zvláštní opatření dle § 47 zákona o azylu. V tomto ohledu poukázal na to, že žalobkyně nemá žádnou stabilní adresu, přičemž nelegálně v České republice pobývala a pracovala již několik let. Žalobkyně by v případě zrušení zajištění po dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany nevyčkala výsledku řízení, ale naopak navázala na svůj předchozí nelegální pobyt. Z postupu žalobkyně je dle žalovaného zřejmé, že propuštěním ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany a správního vyhoštění. Vzhledem k dosavadnímu přístupu k předpisům České republiky nelze rozumně předpokládat, že změni své jednání a bude respektovat zvláštní opatření, které by jí správní orgán uložil. Žalobkyně není zranitelnou osobou, a není tedy vyloučena z aplikace § 46a odst. 1 zákona o azylu. K délce zajištění žalovaný uvedl, že v tuto chvíli nelze vyloučit, že bude aplikovat § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Žalobkyně může v řízení uvést i jiné důvody, pro které lze žádost zamítnout jako zjevně nedůvodnou podle § 16 zákon o azylu, přičemž nelze vyloučit ani standardní posouzení. S ohledem na upřednostnění případů žadatelů omezených na osobní svobodě lze předpokládat ukončení řízení ve lhůtě 90 dnů, tedy v polovině zákonné šestiměsíční lhůty. Lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí činí 15 dnů. Současně lze počítat 5 dnů na doručování v soudním řízení, celková maximální lhůta pro zajištění žalobkyně tak činí 110 dnů. Žalovaný proto podle § 46a odst. 1 písm. e) a odst. 4 zákona o azylu stanovil dobu trvání zajištění žalobkyně do 9. 5. 2026.

Posouzení věci soudem

7. Soud ověřil, že žalobu podala osoba k tomu oprávněná ve lhůtě podle § 46a odst. 7 zákona o azylu. Žaloba také splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Je tedy věcně projednatelná.
8. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Neshledal důvod odchytil se od této zásady z důvodu pozdější změny stavu a nezbytnosti poskytnutí účinné soudní ochrany (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019-48, č. 3933/2019 Sb. NSS, a ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019-50, č. 3/2020 Sb. NSS).
9. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal nejen na základě uplatněných žalobních bodů, ale v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ze dne 8. 11. 2022 ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, též zkoumal, zda napadené rozhodnutí není stiženo jinými (v žalobě neuplatněnými) vadami či nezákonnostmi (viz též rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2022, č. j. 34 Az 36/2022-32, č. 4439/2023 Sb. NSS, a usnesení NSS ze dne 29. 3. 2023, č. j. 10 Azs 35/2023-22, bod 6). S ohledem na to, že žádný z účastníků nepožádal o nařízení jednání a soud nepovažoval nařízení jednání za nezbytné, rozhodl o žalobě bez jednání (§ 46a odst. 8 zákona o azylu).
10. Žalobkyně byla zajištěna podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

11. Tento důvod zajištění koresponduje s důvodem uvedeným v čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. 6. 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „přijímací směrnice“). K výkladu tohoto důvodu zajištění se vyjádřil SDEU v usnesení ze dne 3. 6. 2021 ve věci *J. A. proti Slovinsku*, C-186/21 PPU, podle něhož tento důvod obsahuje dvě kumulativní podmínky: podmínku zajištění žadatele za účelem vyhoštění a podmínku existence přiměřených důvodů, založených na objektivních kritériích, domnívat se, že žadatel podal žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení. Příkladem objektivního kritéria, kterého se orgány mohou dovolávat, je skutečnost, že žadatel již měl možnost přístupu k řízení o mezinárodní ochraně. Obdobně se k naplnění důvodů zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu vyjádřil NSS v rozsudku ze dne 19. 1. 2017, č. j. 10 Azs 288/2016-27, v němž uvedl, že jsou v daném ustanovení obsaženy tři podmínky, za kterých lze vydat rozhodnutí o zajištění: (1) podání žádosti až v zařízení pro zajištění cizinců; (2) existence oprávněných důvodů se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem se vyhnout hrozícímu vyhoštění nebo jej pozdržet; (3) žádost o udělení mezinárodní ochrany bylo možno podat dříve. Tyto podmínky je přitom třeba splnit kumulativně. K tomu pak přistupuje podmínka nemožnosti účinného uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu (viz usnesení NSS ze dne 28. 8. 2025, č. j. 5 Azs 118/2025-37).
12. Zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu má za cíl znemožnit zneužití zákona podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu a dosažení takových podmínek, které cizinci umožní vyhnout se již uloženému správnímu vyhoštění (typicky útekem a přerušením kontaktu s orgány veřejné správy). Jde o preventivní opatření, které má zabezpečit dostupnost žadatele pro

výkon rozhodnutí o vyhoštění pro případ, že by se rozhodnutí o správním vyhoštění stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně (srov. např. rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48). Slouží k tomu, aby stát mohl vykonávat efektivní kontrolu nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu (viz např. rozsudky NSS ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 284/2016-35, nebo ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 Azs 9/2017-31).

13. Otázkou účelovosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany se NSS zabýval například v rozsudku ze dne 29. 7. 2022, č. j. 5 Azs 328/2020-21, v němž konstatoval, že pokud jde o „*existenci oprávněných důvodů se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo jej pozdržet, odůvodnil žalovaný naplnění této podmínky zajištění tím, že stěžovatel nevyužil možnosti požádat o mezinárodní ochranu již dříve, byť tak mohl učinit, přičemž vědomě nerespektoval zákony ČR. Nejvyšší správní soud popsane zdůvodnění naplnění dané podmínky považuje za dostatečné, neboť stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany až [...] tři dny po svém zajištění za účelem správního vyhoštění.*“
14. Žalobkyně namítá, že zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu není dostatečně odůvodněno a že se nejednalo o účelově podanou žádost. Tyto námitky nejsou důvodné.
15. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odůvodnil splnění podmínek pro zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu dostatečně a v souladu s výše citovanou judikaturou.
16. Není sporu o tom, že žalobkyně žádost podala v zařízení pro zajištění cizinců, kam byla umístěna poté, co policie rozhodla o jejím zajištění za účelem správního vyhoštění. Naplnění první z výše uvedených podmínek žalobkyně nezpochybňuje a z obsahu správního spisu je zřejmé, že žalobkyně podala žádost až v zařízení pro zajištění cizinců.
17. Žalovaný dostatečně odůvodnil i naplnění podmínky existence oprávněných důvodů se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo jej pozdržet, a možnost podat žádost o udělení mezinárodní ochrany dříve. Uvedené podmínky spolu velmi úzce souvisí a jejich naplnění je nezbytné posuzovat ve vzájemných souvislostech (viz např. usnesení NSS ze dne 28. 8. 2025, č. j. 5 Azs 118/2025-37). Žalovaný jejich naplnění odůvodnil tím, že žalobkyně o mezinárodní ochranu požádala právě až po svém zajištění, ač tak mohla učinit dříve, neboť v České republice pobývala nelegálně dlouhodobě (od 12. 10. 2007), a z jejího jednání bylo zřejmé, že pokud by nebyla zajištěna, tento krok by neučinila. Upozornil též, že žalobkyně ani nezminila žádné relevantní problémy ve své vlasti, naopak jakékoli hrozby ve své vlasti výslovně vyloučila [jak při výslechu dne 3. 12. 2022 v rámci řízení o správním vyhoštění, tak i při podání vysvětlení před svým zajištěním podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců]. S tímto hodnocením se soud ztotožňuje. Soud souhlasí s žalovaným, že dostatečný důvod se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo jej pozdržet, představuje skutečnost, že žalobkyně nevyužila možnost požádat o mezinárodní ochranu dříve, ač jí v tom nic nebránilo a ačkoli v České republice pobývala nepřetržitě od roku 2006 a od roku 2007, kdy jí skončila platnost víza, neoprávněně, jak vyplývá z rozhodnutí o správním vyhoštění i protokolu o podání vysvětlení, a to i několik let poté, kdy jí bylo 14. 12. 2022 pravomocně uloženo správní vyhoštění, jehož si byla vědoma, a k podání žádosti přistoupila právě až po svém zajištění

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

v ZZC za účelem vyhoštění. I dle soudu mohla žalobkyně podat žádost o udělení mezinárodní ochrany kdykoli během svého pobytu na území České republiky, přesto tak učinila až poté, co byla zajištěna za účelem správního vyhoštění. Ve vztahu k důvodnému podezření z účelovosti podané žádosti žalovaný přílehavě upozornil i na to, že žalobkyně před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany žádné problémy v zemi původu nezmínila, naopak uváděla, že jí ve Vietnamu nic nehrozí a je to pro ni bezpečná země (obdobně viz např. bod 19 rozsudku NSS ze dne 4. 12. 2024, č. j. 1 Azs 254/2024-45).

18. Obecné tvrzení žalobkyně v žalobě, že si musela promyslet, co uvést a jak postupovat, nepředstavuje jiné věrohodné rozumné vysvětlení jejího postupu a skutečnosti, že k podání žádosti o mezinárodní ochranu přistoupila až po svém zajištění za účelem správního vyhoštění po více než 15 letech neoprávněného pobytu a několika letech po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, poté kdy opakovaně uvedla, že jí ve Vietnamu nic nehrozí.
19. Tvrzení žalobkyně, že nemá manžela ani syna, kteří zemřeli, a nemá se ve Vietnamu kam vrátit, soud v kontextu výše popsaných důvodů nepovažuje za relevantní pro hodnocení žádosti jako podané pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo jej pozdržet. Toto tvrzení není s to relevantně zpochybnit závěr žalovaného, že žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochranu, aby zamezila realizaci správního vyhoštění, neboť nic nemění na tom, že žádost o mezinárodní ochranu (bez ohledu na důvody, které ji k tomu vedly) mohla podat kdykoli dříve během svého pobytu v České republice, zvláště věděla-li, že nedisponuje oprávněním k pobytu a bylo jí uloženo správní vyhoštění. O mezinárodní ochranu požádala až poté, co byla zajištěna. Nelze ani přehlédnout, že žalobkyně již v řízení ve věci správního vyhoštění uvedla, že její syn a manžel zemřeli (do protokolu o podání vysvětlení uvedla, že je rozvedená) a ve Vietnamu má dvě vnoučata, která žijí na adrese, kde má trvalý pobyt; naopak v České republice nemá žádné příbuzné, majetek ani stálou adresu. Z tvrzení žalobkyně neplyne, že by se od doby uložení správního vyhoštění před více než třemi lety její poměry, na které nyní poukazuje, podstatně změnily.
20. Žalobkyně dále namítá, že žalovaný nezkoumal možnost uložení mírnějších opatření a že bylo možné přistoupit k uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu.
21. Zvláštními opatřeními podle § 47 odst. 1 zákona o azylu je uložení a) povinnosti zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) povinnosti osobně se hlásit žalovanému v době stanovené žalovaným. Uložení povinnosti zdržovat se v pobytovém středisku umožňuje žadateli opustit pobytové středisko na dobu kratší než 24 hodin. Opuštění pobytového střediska na dobu delší než 24 hodin je pak možné na základě povolení žalovaného (§ 82 odst. 4 zákona o azylu). Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu žalovaný může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k dosažení cíle namísto zajištění.
22. Volba některého ze zvláštních opatření namísto zajištění cizince je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat součinnosti při případném výkonu správního vyhoštění. Je tedy třeba zvážit, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo.

23. Možnost aplikace zvláštního opatření namísto zajištění cizince a tomu korespondující úvahy správního orgánu budou nutně záviset na důvodu zajištění (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38, č. 3559/2017 Sb. NSS, odst. 32 a 36). Jakkoli nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění. Vždy však bude třeba zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU, včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince (rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48). Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 11. 6. 2021, č. j. 4 Azs 136/2021-50, „aby mohl být žadatel o udělení mezinárodní ochrany zajištěn, musí se jednat o situaci, kdy nelze účinně uplatit zvláštní opatření a zároveň je dán některý z důvodů uvedených v písm. a) až f). V posuzované věci se jednalo o důvody uvedené v písm. e). Existenci obou těchto podmínek pro zajištění musí správní orgán ve svém rozhodnutí o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany řádně vyhodnotit a zdůvodnit. Zjištěné skutečnosti přitom mohou být relevantní jak z hlediska možnosti uložení zvláštních opatření, tak i z hlediska naplnění ustanovení § 46a odst. 1 zákona o azylu. Důvody pro zajištění stěžovatele a důvody pro závěr o nemožnosti využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu totiž mohou být podobné či stejné. Tak tomu bylo i v posuzované věci, kdy stěžovatelovo dosavadní chování a pobytová historie na území České republiky jsou relevantní jak pro posouzení zajištění stěžovatele podle § 46 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, tj. při hodnocení, zda existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově, tak i z hlediska možnosti uložit stěžovateli jakožto žadateli o mezinárodní ochranu zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu, tj. při posouzení, zda uložení zvláštních opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“
24. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí možností uložení zvláštních opatření zabýval a dostatečně vyhodnotil, proč je v tomto případě nepovažoval za dostatečně účinná. Neúčinnost zvláštních opatření odůvodnil zejména tím, že žalobkyně nemá v České republice stabilní adresu, dlouhodobě zde pobývala nelegálně a nelegálně pracovala a nerespektovala uložené rozhodnutí o správním vyhoštění, ač o něm věděla. Vzal též v úvahu důvod zajištění, tedy že cílem podané žádosti byla snaha vyhnout se výkonu správního vyhoštění. Vzhledem k dosavadnímu jednání žalobkyně a jejímu přístupu k předpisům České republiky lze dle žalovaného předpokládat, že žalobkyně by v případě zrušení zajištění navázala na svůj předchozí nelegální pobyt. Naopak nelze rozumně předpokládat, že by změnila dosavadní jednání a respektovala zvláštní opatření. Žalovaný tedy v napadeném rozhodnutí hodnotil konkrétní individuální okolnosti týkající se žalobkyně, její poměry, dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností. Závěr o neúčinnosti uložení zvláštních opatření odůvodnil relativně stručně, ale s ohledem na skutkové okolnosti dostatečně. Žalobkyně netvrdí a ani z obsahu správního spisu neplyne, že by žalovaný opomněl zvážit některé konkrétní okolnosti, jež by snad mohly svědčit o účinnosti zvláštních opatření.
25. Soud ve shodě s žalovaným považuje předchozí chování žalobkyně a její pobytovou historii na území České republiky za relevantní nejen pro posouzení zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, tj. při hodnocení, zda existují oprávněné důvody se domnívat, že

žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově, ale i při posouzení, zda by zvláštní opatření byla dostatečně účinná a zajistila by účast žalobkyně nejen v řízení ve věci mezinárodní ochrany, ale též její dostupnost pro případný výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Vzhledem k dlouhodobé nelegální pobytové historii žalobkyně a jejímu dosavadnímu počínání dle soudu existují oprávněné důvody se domnívat, že by zvláštní opatření nebyla účinná a nezajistila dostupnost žalobkyně pro případ výkonu správního vyhoštění. Žalobkyně vědomě nelegálně pobývala a pracovala v České republice na různých adresách po dobu více než 15 let (uváděla, že bydlí *různě po ubytovnách nebo po známých nebo tam, kde jí zajistí spaní lidé, pro které pracuje*; resp. že na území České republiky nemá žádné ubytování a *přespává různě po kamarádech*), dlouhodobě nerespektovala rozhodnutí o správním vyhoštění, o němž věděla (rozhodnutí jí bylo předáno a byla seznámena s jeho obsahem), a ve snaze se vyhnout se jeho výkonu podala žádost o udělení mezinárodní ochrany. Z obsahu spisu ani z tvrzení žalobkyně naopak neplyne, že by se někdy pokusila svou situaci aktivně dobrovolně řešit ve spolupráci se správními orgány. K tomu dále přistupovalo, že žalobkyně neměla dle vlastního vyjádření v České republice žádné stabilní zázemí, rodinné vazby ani majetek (až v řízení přes soudem zmínila, že jí finančně zajišťují blíže neurčení kamarádi, před zajištěním uvedla, že si prostředky zajišťovala brigádami). Uložení povinnosti zdržovat se v pobytovém středisku [§ 47 odst. 1 písm. a) zákona o azylu] umožňuje žadateli opustit pobytové středisko na dobu kratší než 24 hodin. V případě žalobkyně byly důvody předpokládat, že by nevyčkala v pobytovém středisku do doby skončení řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, resp. po odchodu by se do něj nevrátila a zůstala na území České republiky v ilegalitě (obdobně např. usnesení NSS ze dne 9. 3. 2023, č. j. 5 Azs 50/2022-32), a opět se uchýlila k nelegální práci a pobytu na různých adresách, jako tomu bylo před jejím

zajištěním při pobytové kontrole dne 19. 1. 2026, resp. 2. 12. 2022. K témuž důsledku by mohlo vést i uložení povinnosti pouze hlásit se osobně žalovanému [§ 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu], na které žalobkyně poukazuje v žalobě, a to s ohledem na předchozí dlouhodobý vědomý neoprávněný pobyt a nerespektování správního vyhoštění, jakož i s přihlédnutím k absenci stabilních místních či osobních vazeb na území České republiky. Žalobkyně v řízení o správním vyhoštění a následně při podání vysvětlení nebyla schopna či ochotna uvést žádnou svou adresu v České republice. Při podání vysvětlení před zajištěním za účelem správního vyhoštění uvedla, že zde nemá stálou adresu, adresu pro doručování ani ubytování, přespává „*různě po kamarádech*“, peníze na pobyt si zajišťuje brigádami, je sama, v České republice nikoho nemá, nemá zde žádný majetek ani finanční prostředky na pobyt, což v zásadě korespondovalo s tím, jak popisovala svou situaci v řízení o správním vyhoštění (výpověď citovanou v rozhodnutí o správním vyhoštění žalobkyně nezpochybňuje).

26. Soud se s ohledem na výše uvedené ztotožnil s žalovaným, že účel zajištění žalobkyně, tedy zabezpečení její dostupnosti pro výkon rozhodnutí o správním vyhoštění při využití zvláštních opatření podle § 47 odst. 1 zákona o azylu by tak mohl být zmařen. Obavy z nespolupráce a neplnění zvláštních opatření žalobkyně nerozptýlila žádnými konkrétními skutečnostmi, které by vyvažovaly nedůvěru v ni plynoucí z jejího předchozího jednání. Soud s ohledem na výše uvedené přisvědčil žalovanému, že u žalobkyně existovala důvodná obava, že by s žalovaným nespolupracoval v případě, že by jí bylo uloženo některé ze zvláštních opatření, a neshledal, že by zajištění žalobkyně bylo v rozporu se zásadou nezbytnosti a přiměřenosti.
27. Obava, že žalobkyně nebude s žalovaným spolupracovat při výkonu správního vyhoštění, není vzhledem k její pobytové historii a poměrům žalobkyně rozptýlena ani novým tvrzením uplatněným v žalobě, že má nyní na blíže nespecifikovanou dobu zajištěno ubytování v bytě na adrese X, Praha X, což dokládá potvrzením o zajištění ubytování ze dne 23. 1. 2026. Předně je třeba zopakovat, že žalobkyně vědomě dlouhodobě pobývala a pracovala v České republice nelegálně a nepodrobila se uloženému správnímu vyhoštění. Z rozhodnutí o správním vyhoštění i protokolu o podaném vysvětlení nadto vyplývá, že žalobkyně neměla v České republice stabilní bydliště. Z tvrzení žalobkyně ani z předloženého potvrzení neplyne, na jakou dobu by mělo být ubytování poskytnuto, za jakých podmínek a jaký je vztah žalobkyně k vlastníkovvi. Vzhledem k výše popsáním okolnostem přitom existuje důvodná obava, že ani na označené adrese by déle nesetrvávala a případnou změnu neoznámila, zejména při reálné hrozbě správního vyhoštění. Jak vyplývá i z judikatury NSS, sama skutečnost, že má cizinec kde pobývat, nepředstavuje dostatečný důvod pro aplikaci zvláštního opatření podle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu (viz např. rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2021, č. j. 4 Azs 136/2021-50, či usnesení NSS ze dne 4. 6. 2025, č. j. 6 Azs 35/2025-23, ze dne 31. 7. 2025, č. j. 5 Azs 100/2025-18, a ze dne 28. 8. 2025, č. j. 5 Azs 118/2025-41). S ohledem na předchozí jednání žalobkyně a vztah k veřejnoprávním povinnostem stále existuje důvodná obava, že by se žalobkyně případnému vyhoštění po skončení řízení o udělení mezinárodní ochrany vyhýbala. Tvrzení žalobkyně, že má spoustu přátel, kteří ji finančně zabezpečují, je zcela nekonkrétní a nepodložené. Žalobkyně k němu neoznámila žádné důkazy a nemá ani oporu ve správním spisu. Při podání vysvětlení žalobkyně naopak tvrdila, že si finanční prostředky na pobyt zajišťuje brigádami, prostředky potřebné pro další pobyt nemá a v České republice není nikdo, kdo by za ni mohl složit finanční záruku. Neuvedla nic, co by nasvědčovalo tomu,

že má na území České republiky přátele, kteří jsou schopni ji finančně zajistit. Udělení plné moci advokátovi může usnadnit doručování ve správním řízení (je-li plná moc předložena správnímu orgánu), ze své povahy však nezaručuje fyzickou dostupnost žalobkyně pro případ správního vyhoštění.

28. Vzhledem k tomu, že žalobkyně nevznesla žádné námitky ke stanovené délce zajištění, soud pouze stručně uvádí, že žalovaný ji řádně odůvodnil a soud v tomto ohledu žádné vady neshledal. Stanovená délka je v souladu s ustálenou judikaturou NSS, která zajištění v celkové délce 110 dnů vzhledem k provázanosti s délkou řízení o mezinárodní ochraně opakovaně aprobovala (viz např. rozsudek NSS ze dne 23. 1. 2019, č. j. 1 Azs 363/2017-38, body 41 a 43, či rozhodnutí citovaná v bodu 24 rozsudku NSS ze dne 14. 3. 2024, č. j. 9 Azs 38/2024-50).

Závěr a náhrada nákladů řízení

29. Soud s ohledem na shora uvedené nepovažuje žádnou z žalobních námitek za důvodnou. Neshledal ani existenci jiných vad či nezákonností (neuplatněných v žalobě). Žalobu proto jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
30. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 23. února 2026

Lenka Oulíková v. r.
samosoudkyně